גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה – (שייך לע"ב)

Human dignity is great, for it sets aside a *Torah* prohibition

Overview

רב נחמן בר יצחק permitted carrying out a corpse to a כרמלית,[1] saying that כבוד הבריות sets aside the לא תעשה (of לא תסור).[2] Our תוספות reconciles our גמרא with a seemingly contradictory ruling.

תוספות asks:

קשה לרבינו תם דגבי טלטול דהוי איסורא דרבנן לא שרינן משום כבוד הבריות -

The ר"ת has a difficulty; for regarding moving a corpse, **which is an איסור דרבנן** of מוקצה (just like carrying into a כרמלית), nevertheless **we do not permit** moving a corpse **because of כבוד הבריות -**

אלא על ידי ככר או תינוק[3] כדאמר בפרק במה מדליקין (לעיל דף ל,ב) ובפרק כירה (שם דף מג,ב) -

Unless we move the corpse **through a loaf** of bread **or an infant, as the** גמרא **states in פרק במה מדליקין and in פרק כירה** –

תוספות answers:

ויש לומר דשאני טלטול דאפשר על ידי ככר או תינוק[4] לכך לא התיר בענין אחר:

And one can say that moving מוקצה **is different** from הוצאה, **since it is possible** to move the corpse **through a ככר or a תינוק, therefore they did not permit him** to move him **in any other manner.**

Summary

We utilize כבוד הבריות to be דוחה a לא תעשה, only when there is no other option.

Thinking it over

Why could not תוספות answer that here it is a משאצל"ג?[5]

---

[1] Carrying out into a כרמלית is אסור מדרבנן. We are required to listen to the רבנן because of the לא תעשה of לא תסור.

[2] The תורה writes (דברים יז,יא) עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךָ וְעַל הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר יֹאמְרוּ לְךָ תַּעֲשֶׂה **לֹא תָסוּר** מִן הַדָּבָר אֲשֶׁר יַגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמֹאל. However כבוד הבריות sets aside that לא תעשה.

[3] One may place a loaf or an infant on top of the corpse and move the corpse together with them. We are moving the loaf or the infant, which is permitted, and the corpse is taken as an aside. The question is why regarding מוקצה we do not say גדול כבוד הבריות וכו' and it is permitted to move him without resorting to a ככר or תינוק, and by הוצאה to a כרמלית we do say גדול כבוד הבריות and it is permitted to carry him outside (without any restrictions).

[4] We can mitigate the prohibition of מוקצה by using the ככר, therefore we insist on it; however there is no way to lessen the prohibition of הוצאה לכרמלית, and so left without any choice we say גדול כבוד הבריות. It would seem that when carrying out the corpse to the כרמלית it will be necessary to place on him a ככר או תינוק to avoid the טלטול מוקצה.

[5] See תוספות הרא"ש.